

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ПОДАТКИ В СИСТЕМІ
МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ**
(на матеріалах ГУ ДПС у Тернопільській області)

**TAXES IN THE SYSTEM
OF CUSTOMS REGULATION IN UKRAINE**
(on the materials of Main Directorate of
the State Tax Service in Ternopil region)

Виконала: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 4ФДПМ
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
освітньо-професійної програми «Державна податкова
та митна справа»

Васильєва Я.С.
(прізвище та ініціали)
Керівник: Сідельникова Л.П.
(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Державна податкова та митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор
_____Лариса СІДЕЛЬНИКОВА
«18» 01 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____Васильєвій Яні Станіславівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Податки в системі митного регулювання в Україні
(на матеріалах ГУ ДПС у Тернопільській області)

керівник роботи Сідельникова Лариса Петрівна, д.е.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «17» січня 2024 року № 61-с

2. Строк подання роботи здобувачем 18 червня 2024 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, звітність ГУ ДПС у Тернопільській області.

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретико-організаційні засади системи митного регулювання. Моніторинг ефективності формування доходів бюджету від оподаткування сфери ЗЕД.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 9 рисунків та 17 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-II розділів	Лариса СІДЕЛЬНИКОВА, професор	18.01.2024	22.05.2024
Консультант з використання ПЕОМ	Таміла ЧИЖОВА, доцент	18.01.2024	16.05.2024
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	18.01.2024	06.06.2024

7. Дата видачі завдання _____ 18.01.2024 р. _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	18.01.24-30.01.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	31.01.24-09.02.24	виконано
3.	Написання 1 розділу	12.02.24-29.03.24	виконано
4.	Написання 2 розділу	01.04.24-15.05.24	виконано
5.	Формулювання висновків за темою дослідження	16.05.24-22.05.24	виконано
6.	Оформлення роботи	23.05.24-06.06.24	виконано
7.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	07.06.24	виконано
8.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	14.06.24	виконано
9.	Захист роботи в ЕК	18.06.24	

Здобувач _____ Яна ВАСИЛЬСВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Лариса СІДЕЛЬНИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

РЕФЕРАТ

У роботі теоретико-організаційні засади системи митного регулювання, проведено моніторинг формування бюджетних ресурсів держави від зовнішньоекономічної діяльності, запропоновано шляхи вдосконалення податкової складової митного регулювання. З метою проведення дослідження використані дані Міністерства фінансів України, Державної митної служби України та ГУ ДПС у Тернопільській області.

Результати проведеного аналізу виявили, що митні платежі є важливим інструментом формування бюджетних ресурсів держави і сталого економічного розвитку України. У зв'язку з цим, дослідження впливу митних платежів на формування доходів та податкових надходжень Зведеного бюджету України є своєчасним і актуальним.

Надані пропозиції щодо вдосконалення системи митного оподаткування. До них, зокрема, відносяться: гармонізація митної системи, зокрема системи адміністрування митних платежів, України до норм митного законодавства Європейського Союзу; автоматизація процесу надання митних послуг та впровадження інструментів для електронної обробки даних; підвищення рівня відповідальності за недотримання законодавства у сфері оподаткування платників митних платежів та фахівців митних органів тощо.

Розроблена модель і проведено рішення задачі на ЕОМ.

Основний текст кваліфікаційної роботи бакалавра викладено на 76 сторінках, містить 17 таблиць, 9 рисунків. Список використаних джерел налічує 56 найменувань і розміщений на 5 сторінках. Додаток розміщений на 4 сторінках. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра становить 85 сторінок.

Ключові слова: податки, митне регулювання, митні платежі, Зведений бюджет України, податок на додану вартість, акцизний податок, мито.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	6
1.1. Сутність митної політики та чинники, що впливають на її формування і реалізацію	6
1.2. Митне регулювання в системі забезпечення економічної безпеки	14
1.3. Теоретико-методичні засади адміністрування митних платежів в Україні	28
РОЗДІЛ 2. МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ СФЕРИ ЗЕД	37
2.1. Діагностика фіскальних ефектів оподаткування зовнішньоекономічної діяльності	37
2.2. Аналіз структури та динаміки митних платежів у Зведеному бюджеті України	49
2.3. Шляхи вдосконалення податкової складової митного регулювання	58
ВИСНОВКИ.....	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах активізації глобалізаційних процесів, які характеризуються одночасним зростанням масштабів та розширенням географії міжнародної торгівлі й трудової міграції, відкритості національних економік, поглибленню інтеграційних процесів, спостерігається посилення впливу на економічну систему національної економіки та суспільства загроз зовнішнього характеру. З метою нівелювання та формування адекватної відповіді на ці загрози відбувається трансформація змісту та функцій державної митної справи.

В сучасних умовах уряди багатьох країн стоять перед проблемою пошуку балансу щодо забезпечення економічної безпеки національної економіки та надання спрощень суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД). Відповідно до міжнародних угод і конвенцій з питань міжнародної торгівлі передбачено подальше розширення переліку спрощень для бізнесу, які направлені на зменшення втручання посадових осіб митних адміністрацій в зовнішньоекономічну діяльність господарюючих суб'єктів. У контексті цього, на рівні урядів країн та державних інтеграційних об'єднань розробляються та імплементуються сучасні інструменти виявлення та запобігання порушення митних правил недобросовісними суб'єктами ЗЕД і максимального сприяння суб'єктам з високим ступенем довіри.

Ефективне впровадження будь-яких реформ, забезпечення зростання економіки країни за рахунок інтеграційних та адаптаційних процесів до міждержавних утворень здійснюється, зокрема, за рахунок своєчасного реагування на зміни основних економічно-соціальних показників. У складі таких показників стан реалізації митної політики та здійснення митної справи займає одну з ключових ролей з огляду на їхній вплив на розвиток національного товаровиробництва. Вимоги щодо відкритості економіки держави зумовлюють актуальність питань щодо реформування митної політики та модернізації системи адміністрування митних платежів.

Теоретичне і практичне значення теми. Тема дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Теоретичне значення роботи полягає у викладенні теоретико-організаційних засад системи митного регулювання. Практичне значення роботи обумовлено проведенням моніторингу формування бюджетних ресурсів держави від зовнішньоекономічної діяльності, розробкою на його підставі пропозицій щодо реформування системи митних платежів та впровадженням висновків і рекомендацій роботи у практичну діяльність.

Важливість вирішення зазначених проблем обумовила вибір теми дослідження, визначила його мету та завдання.

Мета і задачі роботи. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є визначення теоретичних засад ідентифікації митних ефектів, обґрунтування практичних рекомендацій з удосконалення митної політики, пошук векторів оптимізації податкових інструментів митного регулювання.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

1. Дослідити сутність митної політики та чинники, що впливають на її формування і реалізацію.
2. Розглянути митне регулювання в системі забезпечення економічної безпеки.
3. Визначити теоретико-методичні засади адміністрування митних платежів в Україні.
4. Провести діагностику фіскальних ефектів оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
5. Проаналізувати структуру та динаміку митних платежів у Зведеному бюджеті України.
6. Визначити шляхи вдосконалення податкової складової митного регулювання.

Методи дослідження Методологічною основою написання кваліфікаційної роботи бакалавра є загальнонаукові й спеціальні методи наукового дослідження. Зокрема, при написанні роботи використано методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння, абстрагування.

Структура роботи. Виходячи з мети і задач дослідження, робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У першому розділі викладені теоретико-організаційні засади системи митного регулювання. Другий розділ присвячено моніторингу ефективності формування доходів бюджету від оподаткування сфери ЗЕД. Крім того, визначено шляхи вдосконалення податкової складової митного регулювання в Україні в умовах воєнного стану.

Характеристика суб'єкту дослідження. Дослідження проведено на основі даних Головного управління Державної податкової служби у Тернопільській області (далі – ГУ ДПС), що є територіальним органом, утвореним на правах відокремленого підрозділу Державної податкової служби України (далі – ДПС).

ГУ ДПС забезпечує реалізацію повноважень ДПС на території Тернопільської області. ГУ ДПС є правонаступником майна, прав та обов'язків Головного управління ДПС у Тернопільській області (ЄДРПОУ 43142763).

У період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його завершення або скасування окремі повноваження територіальних органів ДПС можуть здійснювати інші територіальні органи ДПС за окремим наказом ДПС.

ГУ ДПС у своїй діяльності керується Конституцією і Законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства фінансів України, що належать до компетенції ДПС, наказами ДПС, дорученнями керівництва ДПС, іншими актами законодавства.

Огляд джерел, що використані в роботі. В роботі використані законодавчі та нормативні документи України, наукові розробки та навчальні посібники, періодична література, Інтернет-ресурси, а також матеріали, що відображають теоретико-методичні засади адміністрування митних платежів в Україні та особливості митного регулювання в системі забезпечення економічної безпеки.

В процесі дослідження особлива увага приділялася науковим розробкам таких авторів: І. Бережнюка, С. Брехова З. Варналія, І. Квеліашвілі А. Крисоватого, В. Мельника, О. Найденка, П. Пашка, Л. Прокіпчука, М. Ярош та ін.